

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

600.008/K

Belföldi hírek

s z o m b a t

bb.1. élénk iparcikk, tüzelő- és építőanyag-kereslet

1/kf/gk/pp/ig hgy

1980. május 24.

az év első négy hónapjában a lakosság a tavalyinál többet - 100 forint készpénz bevételéből 70.88 forint helyett 72.19 forintot - költött áruvásárlásra. ez idő alatt a kiskereskedelem 102.5 milliárd forintos forgalmat bonyolított le, folyó áron 13.3 százalékkal, összehasonlítható áron pedig 1.1 százalékkal többet az egy évvel korábbinál. a forgalom növekedési üteme meghaladja az idei tervezettet. legjobban, 18.2 százalékkal, az élelmiszerek és élvezeti cikkek, a legmérsékeltebben, 7.1 százalékkal, a ruházati termékek értékesítése növekedett.

a belkereskedelmi minisztérium értékelése szerint áprilisban magas volt, 27.6 milliárd forintot tett ki a forgalom, ezen belül is kiemelkedett a vegyes iparcikkek eladásának 20.6 százalékos növekedése.

/folyt.köv./

-1-

62

bb.1 /élénk iparcikk folyt./ 1g

az elmúlt hónapban az élelmiszer- és élvezetecikkellátás a szezonnak megfelelő, változatlanul kiegyensúlyozott volt. húsból és huskészítményekből, baromfiból kielégítették az igényeket, de változatlanul kevés élő hal került forgalomba, a megfelelő élelmiszerellátáson belül a lisztes áruk kivételével valamelyest javult az édesipari termékek választéka, ami viszont már nem volt teljes főzelék- és gyümölcskonzervekből, a szocialista kereskedelem áprilisban 28 százalékkal több burgonyát, zöldséget és gyümölcsöt értékesített a tavalyinál. burgonyából például 60 százalékkal, téli almából 50 százalékkal több fogyott, a tárolt zöldségfélékből - megfelelő kínálat hiányában - 25 százalékkal kevesebbet adtak el, s a kedvezőtlen időjárás miatt szerényebb volt a friss, az új termésű zöldségek választéka.

P csaknem

a vendéglátás forgalma - annak ellenére, hogy a vállalatok bővítették a zónaadagok, az olcsóbb ételek kínálatát - mérsékelten növekedett, az átlagosnál jóval erőteljesebben, 21.2 százalékkal fejlődött viszont a munkahelyi étkeztetés.

a ruházati forgalom az évszaknak megfelelően alakult, elsősorban a tavaszi átmeneti és ballonkabátokat, öltönyöket, kötöttárukat és cipőket keresték a vásárlók, a kereskedelem az igényeket - némi választékhiánnyal - többségében kielégítette.

a rendkívül élénk vegyes iparcikk-forgalomhoz nagyban hozzájárult a tüzip-szakma és a merkur magas értékesítése, valamint az, hogy a vas-műszaki cikkek kínálata örvendetesen javult, mérséklődött a hiánycikkek száma, a lakosság igényeit az előző hónapokénál jobban kielégítették, enyhült a bútorkereskedelemre nehezedő nyomás, a vásárlók főleg az olcsóbb típusokat keresték, a kínálat mind mennyiségben, mind választékban kielégítő, egyes elemes butorok utánpótlására azonban várni kell.

a tavaszi szezon erős indulása és a kedvezményes vásárhatására a tavalyihoz képest csaknem 30 százalékkal növekedett a tüzelő- és építőanyag-forgalom, a tüzelőellátás - a fától eltekintve - nem okozott problémát, javult az építőanyagok összetétele is, bár vasbetongerendából, kisméretű téglából és fenyőfűrészáruból változatlanul nem tudott minden igényt kielégíteni a kereskedelem. /mti/

-.-
-2-

bb.2. józsefvárosi munkásszállók - közegészségügyi szemlék tapasztalatai

i/cs/pá/bc/ig hgy 1980. május 24.

a közegészségügyi előírásoknak megfelelően működnek a józsefvárosi munkásszállók - állapította meg a közelmúltban, a közegészségügyi szemlék során szerzett tapasztalatait összegezve a VIII. kerületi közegészségügyi-járványügyi szolgálat. annak ellenére, hogy a lakóházakból kialakított, vagy a főutvonalak mentén üzlethelyiségekbe telepített szállások lakói az új intézményekben elhelyezettekhez képest nehezebb körülmények között élnek, s a szanálási területen levő szállók felújítására, korszerűsítésére nincs lehetőség, tavaly mindössze 15 esetben derült fény határozatot igénylő hiányosságra.

a józsefváros egyike budapest legtöbb munkásszállóval rendelkező városrészeinek, harmincöt munkásszállóját rendszeresen ellenőrzik a szolgálat szakemberei, körültekintően vizsgálva mintegy 3000 ember életkörülményeit, az öt nagyméretű 200-1000 munkást befogadó szálló közül az egyik alig két éve épült, kettőt a közelmúltban újítottak fel, illetve korszerűsítették: a szobákba kényelmes heverőket állítottak be, emeletenként ételmelegítő helyiségeket alakítottak ki, az ételek tárolására szellőzőráccsal ellátott rekeszes szekrényeket helyeztek el, rendbehozták a betegszobákat és az orvosi rendelőt, a másik két épület azonban elavult, szanálendő területen áll, gyakori a csőrepedés és - a takarítószemélyzet hiánya miatt - kifogásolható a tisztaság is.

tizenegy, 50-200 dolgozónak otthont adó munkásszállót barakokból, felvonulási épületekből vagy lakóházakból építettek át, ezek többnyire zsufoltak, s az elavult tetőszerkezetek, csővezetékek miatt gyakori volt a beázás, e hiányosságok megszüntetésén túlmenően a fenntartó vállalatok többhelyütt kényelmesebb heverőkne cserélték ki az emeletes ágyakat, ételmelegítésre alkalmas helyiségeket alakítottak ki, mosdófülkéket szereltek a szobákba.

a többi munkásszálló kisméretű, legfeljebb 50 ember befogadására alkalmas, jóllehet, átmeneti szállások, néhány kivétellel kényelmesek, otthonosak, s többségükben főzőkonyha és fürdőszoba is áll a lakók rendelkezésére.

/mti/

-.-
-3-

bb.3. alexa a dajka - szibériai kistigrisek születtek a fővárosi állatkertben

i/be/pp/ig hgy

1980. május 24.

tuljuttattak a válságos szakaszon az alig egy kilógrammos kistigrisek, akiknek Luna, a fővárosi állatkert szibériai tigrise csütörtökön, a kora reggeli órákban adott életet. nemsokkal születésük után az ápolók észrevették, hogy a tigrismama - valószínűleg az anyatej hiánya miatt - nem neveli kölykeit, magukra hagyja őket. azonnal megindult a kutatás egy kutyadajka után, mert a születés után nyolc órával a kicsinyek szopási reflexe jelentősen csökken, sőt idővel elfelejtik ezt az „ősi tudományt”, ugyanakkor az ápolók, orvosok megkezték a harcot életbe maradásukért: biztosították számukra az anyatej melegét és különböző vitaminokat juttattak a szervezetükbe. az állatvédő egyesületen keresztül pár óra elmúltával gépkocsival megérkezett a dajka, alexa, a korcs kutya, aki minden nehézség nélkül elfogadta mostohagyerekeit, három kölykével együtt szoptatja a kistigriseket. a kölykökre éjjel-nappal, egymást váltva ápolók vigyáznak és előreláthatóan még egy hónapig lesznek a egészséges alexa mellett. ezután kezdődik számukra a bölcsődés időszak, az első napokban-hetekben még természetesen alexa mama segítségével, irányításával. /mti/

.-.

bb.4. műemlékek, kulturtörténeti érdekességek - képeslapon

i/ár/z/bc/ig hgy

1980. május 24.

budapest legfiatalabb kulturális központjáról, a pesti vigadóról színes képeslap-sorozatot jelentetett meg a képzőművészeti alap kiadványvállalata. a nyolc felvétel az eredeti pompájában helyreállított épület egy-egy jellemző részletét ábrázolja: a diszlepcsőházat Lotz károly freskójával, a gazdag architektúrájú előcsarnokot és hangversenytermet, valamint az eklektikus palota külső, homlokzati képét. a vigadóba látogató fővárosiak, s a turisták érdeklődésére egyaránt számot tartó fotosorozatot a helyszínen árúsítják. a vállalat képesboltja ugyanis külön kirendeltséget létesített a vigadó galériában, ahol képeslapok mellett képzőművészeti kiadványokat és művészi posztereket is kínálnak.

/folyt. köv/

-4-

bb.4. /műemlékek.....folyt./ig

számos budapesti múzeum gyűjteményéről új képeslapok készültek az elmúlt hónapokban. köztük olyan kevésbé ismert kiállítóhelyek anyagából is válogattak, mint például a testnevelési és sportmúzeum, vagy a postamúzeum. így egyebek mellett első olimpiai bajnokunk, hajós alfréd versenydíjai, illetve az első budapesti telefonközpont, és régi távbeszélőkészülékek, távirógépek láthatók az üdvözlőkártyákon. a budapesti történeti múzeumnak a római korból származó több műtárgya és a hadtörténeti múzeum legérdekesebb látványai is képeslapra kerültek. a népligeti planetárium látogatói ugyancsak hazavihetik a csillagos égbolt látványának emlékét, az előadásokról készült felvételeken.

a kiadványvállalatnál felkészültek az idegenforgalmi idény kezdetére is: több százezer lap került a boltokba budapest nevezetes pontjainak, műemlékeinek képével, s a balatoni üdülőhelyeken is gazdájukra várnak az üdvözlőkártyák. /mti./

.-.

bb.5. fiatalok az ismeretterjesztésben

i/kj/bc/ig hgy

1980. május 24.

mind több fiatal bővíti ismereteit a tit rendezvényein, ezért a társulat programjainak egyharmadát a 15 és 29 év közötti korosztály részére szervezi, - állapítja meg az a most elkészült jelentés, amely a tit budapesti szervezetének az ifjúság körében végzett tevékenységét elemzi. ugyancsak jelentős - 40 százalékos képviselő - az ifjúsági tanfolyamok keretén belül folyó ismeretterjesztés.

változatlanul nagy a fiatal korosztályok érdeklődése a józsef attila szabadegyetem iránt: az idei tanévben a hallgatók 60 százaléka 30 éven aluli. körükben az irodalmi és a természettudományos témák a legnépszerűbbek. vonzóknak bizonyult az ugyanvezett általános bérlet is, amely 25 előadás látogatására jogosít.

három éve kezdődött a tit klubakciója a területi, az üzemi, és a munkásszállásokon lévő ifjúsági klubok ismeretterjesztő tevékenységének segítésére. azóta 74 fővárosi klub ezernél több foglalkozás megrendezésére kérte a társulatot. a legnagyobb érdeklődés az üzemi klubok részéről nyilvánult meg: a sorozatok 62 százalékát ők igényelték.

/folyt. köv./

-5-

bb.5. fiatalok/folyt/ig

... az utóbbi években örvedetesen megpezsdült a budapesti egyetemeken és főiskolákon a közművelődési tevékenység, ennek keretében több felsőfoku tanintézetben alakulnak meg a helyi tit-csoportok, ma már 9 főiskolán és egyetemen működik ilyen szervezet, amely elsőrendű jelentőségű a tudományos ismeretterjesztő gárda utánpótlásában, valamint az ifjúsági ismeretterjesztésben, az elképzelések szerint a jövőben még rendszeresebbé válik e csoportok egymás közötti kapcsolatrendszer: nyáron a budapesti műszaki egyetem balatoni tábora elotthona a tit-csoportok képző- és továbbképző tanfolyamának, a következő évadban pedig rendszeres időközönként bemutató foglalkozásokat szerveznek részükre.

Különös figyelmet fordít a budapesti szervezet a fiatalok idegennyelv oktatására, a fővárosi tanáccsal karöltve az ósztól várhatóan újabb területen, a szakmunkásképző intézetekben és kollégiumokban indít tanfolyamokat, szaporodik a kihelyezett nyelvtanfolyamok száma is.

/mti/

-. -

bb.6. „virágos budapestért,, - akció május 27-től

i/iv/mi/bc/ig hgy 1980. május 24.

több ezer növénypalánta, sok száz virágláda és komposzt-földdel teli zacskó várja az elkövetkező napokban a virágosítási akció keretében azokat a fővárosiakat, akik díszíteni kívánják ablakaikat, erkélyeiket. a május 27-től 31-ig tartó akciót immár ötödször hirdette meg - a „szép, tiszta, virágos budapestért,, mozgalmon belül - a fővárosi tanács, a hazafias népfőnt budapesti bizottsága, a szakszervezetek budapesti tanácsa és a vöröskereszt budapesti vezetősége.

az évente sorra kerülő akció jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy a budapestiek szebbé varázsolják közvetlen környezetüket néhány cserép virággal, egy-egy jól összeállított növénykompozícióval. az akció öt napján a virágpalántákat, a muskátlikat kedvezményes áron, a különböző méretű ablakládákat és az ültetéshez szükséges földpedig egységes, rögzített áron vásárolhatják meg a fővárosi kertészeti vállalat és a termelősövetkezetek e célra kijelölt boltjaiban. a rozmaring tiszta üzletében - például a fény utcai, az élmunkás téri piacon, a bosnyák téren és a farkasréti temető bejáratánál - árusítja alacsonyabb áron palántáit, a sasad és az óbuda tiszta pedig három-három virágüzletében - többek között a garay téri piacon és a flórián téri üzletközpontban - értékesíti kedvezményes áron virágjait.

/folyt.köv./

-6-

12

bb.6. /,,virágos budapestért,, folyt/ig

ezekben az üzletekben tanáccsal is szolgálnak az eladók, többek között a ládák rögzítésére, méretére és színére, valamint néhány alkalmas növényfajtára, színösszeállításukra, az ültetésnél pedig a sor- és a tőtávolságra, s az idő megfelelő megválasztására tesznek javaslatot.

/mti/

bb.7. a külföldiek már fürdenek

szé/kz/ig hgy 1980. május 24.

a balaton mintegy 50 ezer vendégének többsége ezekben a napokban még jobbra csak a partról szemléli a tavat, a hidegebb vizekhez szokott külföldiek azonban már megnyitották a fürdőszezon. a tihanyi motelváros és a siófoki szálló strandjain - a gyermekektől kezdve a 60 évesekig a legkülönbözőbb korú külföldiek élvezik a tó jelenleg 15-16 fokos vizét.

a hazai vendégek - akik sokhelyütt már a második turnusban kezdték meg üdülésüket - „sűrített,, kiránduló programmal színesítik a két hetes pihenőidőszakot. élénk az érdeklődés a tihanyi skanzen és a népművészeti tájház kiállítására iránt. a tó parton napjában sokezeren keresik fel a már nyitvatartó több mint 20 muzeumot, helytörténeti- és képzőművészeti kiállítóhelyet.

/mti./

-. -

bb.8. szokatlan természeti jelenség pecsett: tavaszi másodvirágzás

igó/kz/ig hgy 1980. május 24.

szokatlan természeti jelenséget idézett elő a szeszélyes májusi időjárás: másodszer virágzik egy díszfa pecsett. a vasutasok parkjában - a máv-igazgatóság székháza előtt - három hatalmas magnolia virul. a népnyelv által tulipánfának nevezett délszaki növények a legkorábban virágznak az országban és a nyár derekán gyakorta kinyílnak ismét a „tulipánjaik,, az idén március utóján, április elején öltözték fel szép tavaszi köntösüket, virágaikat azonban „megperzselte,, a kései fagy: megbarnultak és hamarosan le is hullottak. s most az egyik fán, a három közül a legnagyobbban, újból megjelent tizenöt virág. kisebbek, fakóbbak, mint az elsők voltak, illetve olyanok, amilyenek a nyári másodvirágok szoktak lenni. minden bizonnyal a napsütéssel és esővel sűrűn váltakozó szokatlanul nagy hőmérséklet-ingadozást keltő májusi időjárás okozta a varázslatot. a látvány különlegessége az, hogy tavasz elején mindig a csupasz ágakon jelennek meg a virágok és csak a hervadásuk után bontakozik ki a dús lombátor, most viszont a zöld levelek közül virítanak elő a rózsaszínű virágok. amennyiben a nyáron újból virágot hoz a „tulbuzgó,, magnolia, előállhat az a rendkívüli eset, hogy fél éven belül háromszor virágzik az egzotikus külsejű dísznövény.

/mti./

-7-

13

bb.9. francia licenc sikeres honosításával: új könnyűszerkezetes építési rendszer

i/gl/ww/pp/ig hgy

1980. május 24.

új könnyűszerkezetes építési rendszer gyártását kezdi el a fémmunkás vállalat. a „fémmunkás-filrod”, nevű rendszert a vállalat szakemberei - az ipartervvel együttműködve - francia licenc alapján dolgozták ki. az újdonság - amivel akár öt-hat emelet magas kommunális létesítmények, és irodaházak is építhetők - javarészt hazai anyagból és technológiával készül. a rendszer nyitott, tehát sokféle variációs lehetőséget kínál az építőknek. színes műanyagbevonat, homlokzati elemei révén pedig a lakótelepek úde színfoltjaivá válhatnak a belőle épített házak.

a fémmunkás vállalat 1974. óta gyárt könnyűszerkezetes építési rendszereket. az első olyan rendszer, aminek elemeiből többszintes épületek is kialakíthatók, az ugynevezett „i plusz f”, gyártmánycsalád volt. ezeket a gyártmányokat azonban még a változó igények alakították rendszerre. a „fémmunkás-filrod”, esetében már a tervezés időszakában a rendszer szemlélet vezérelte az alkotókat.

a hazai vállalat a francia filrod cégtől csupán a pontosabb alrendszerek licencét vásárolta meg. a teljes építési rendszer kialakítása már az ipartervvel közös fejlesztés eredménye. akár csak a termelési háttér megteremtése, amire kiskunhalason akkora gyártóbázis épült, amely nagyobb, mint tőszomszédságában a régi gyáregység.

az újfajta könnyűszerkezetes rendszer már a gyakorlat próbáját is kiállta. tavaly ugyanis kísérletként székesfehérváron irodaházat építettek elemeiből. az épület öt hónap alatt elkészült, és az építésügyi minőségellenőrző intézet éppen az ott végzett vizsgálatok alapján járult hozzá a tömeges termelés megkezdéséhez.

a korszerű építési rendszer alkalmat nyújt a fémmunkás vállalatnak a termékszerkezetváltásra. már ebben az évben abbahagyják az újdonság előképének tekinthető „i plusz f”, programot és helyette megkezdik az új rendszer elemeinek sorozatgyártását. a termelés teljes felfutását a tervek szerint a nyolcvanas évek közepére érik el, az évenkénti 80-100 ezer négyzetméternyi építési elemmel.

/mti/

-. -

- 8 -

07.50/ig.

bb.10. több mint száznegyven új általános iskolai nevelő borsodban.

kör/kz/ig hgy

1980. május 24.

a borsod megyei tanács az idén több mint száznegyven alsó- és felsőtagozatos nevelő részére hirdetett pályázatot, s valamennyire akadt jelentkező. az új általános iskolai tanítók többsége az encsi járásban, valamint kazincbarcikai, a leninvárosi és az ózdi általános iskolákban dolgozik majd. az új tanítók, tanárok munkába állásával tovább csökken borsodban a képzés nélküli nevelők száma, amely meghaladta a háromszázat is.

/mti/

-. -

bb.11. jogsegélyszolgálat baranya legnagyobb termelőszövetkezeteiben

igó/kz/ig hgy

1980. május 24.

a szakszervezeti jogsegélyszolgálatához hasonlóan a termelőszövetkezetekben is megszervezik a dolgozók jogi védelmét, tájékoztatását és képviselőit. baranya hatvanhárom közös gazdasága közül egyelőre a tíz legnagyobb intézményesítik az ingyenes jogsegélyszolgálatot, ezekben most hozták létre az új szervezetet. később fokozatosan kiépítik a szolgálatot a megye többi termelőszövetkezetében is, esetenként oly módon, hogy két vagy három kisebb gazdaság közösen szervezi meg a jogsegélyszolgálatot.

a tsz-jogászok eddig is ellátták tanácsal, felvilágosítással az ügyes-bajos dolgaikkal hozzájuk forduló tagokat, a jövőben ez szervezetteren és széleskörűbben történik. a munkába bevonnak műszaki, munkavédelmi, társadalombiztosítási stb. szakembereket is. a jogsegélyszolgálat - várhatóan - hozzájárul a dolgozók jogainak tökéletesebb érvényesüléséhez, mentesíti őket a személyes utánjárástól különböző jogügyi problémáik megoldásában. a jogsegélyszolgálat szervezeti kereteinek és belső rendjének kidolgozását a baranyai termelőszövetkezetek szövetsége vállalta magára, s szakemberei révén segíti is az új intézmény létrejöttét a gazdaságokban.

a jogsegélyszolgálat bevezetését nagy mértékben megkönnyíti, hogy a megye termelőszövetkezeteiben jelenleg is mintegy hatvan jogi szakember működik és tevékenységüket sokoldalúan segíti a pécsi tudományegyetem. a tsz-szövetség ugyanis együttműködési szerződést kötött a pte jogtudományi karával, s ennek alapján az egyetem oktatói részt vesznek a termelőszövetkezeti jogászok szakmai továbbképzésében, a hallgatók pedig a mezőgazdasági üzemekben töltik a szakmai gyakorlatukat.

/mti/

-. -
- 9 -

08.21/ig

bb.12. csehszlovák és magyar néprajzkutatók tanácskozása

i/ár/gg/zsu dg

1980. május 24.

a csehszlovákiai magyar nemzetiségi néprajzkutatás elméleti és gyakorlati problémái címmel kezdődik tudományos szeminárium hétfőn a szlovákiai dumaszerdahelyen. a szlovák tudományos akadémia néprajzi kutatóintézete és a csemadok által rendezett tanácskozáson csehszlovákiai és magyar szakemberek közösen vitatják meg a magyar nemzetiség folklórjának feltérképezésében elért eredményeket, s a kutatás további tennivalóit. a magyar tudományos akadémia néprajzi kutató csoportjának munkatársai egyebek között összevetik kollegáikkal a szlovák és magyar népi kultúra egymásra hatásával, a nemzetiség folklórjának változásával és a kutatás elméleti kérdéseivel kapcsolatos ismereteiket. a szemináriumon a népművészeti értékek felkutatására, megőrzésére vállalkozó etnográfusok is beszámolnak gyűjtőútjaik eredményeiről.

a háromnapos tudományos eszmecsere a magyar és a szlovák akadémia társintézményei között érvényben lévő együttműködési munkaterv alapján kerül sor./mti/

-.-

bb. 13. osztrák kórus szombathelyen

lér/gw dg

1980. május 24.

évek óta gyümölcsöző az együttműködés a szakszervezetek vas megyei tanácsának madrigál kórusa és az ausztriai eggenburg város énekkara közt. a szombathelyi kórus már két ízben járt és szerepelt eggenburgban, s most a hét végén három napra az osztrák kórus látogatott el vas megyébe.

az 1872-ben alakult, s jelenleg 47 tagu osztrák kórus szombaton szombathelyen, a bartók béla zeneiskola nagytermében adott hangversenyt. a vendégkórus tagjai vasárnap és hétfőn ismerkednek vas megye nevezetességeivel, baráti találkozón vesznek részt. /mti/

09.15/gw

- 10 -

bb.14. befejeződött a nemzetközi szövetkezeti tanácskozás

mm/ig dg

1980. május 24.

szombaton befejeződött a kgst tagországok szövetkezeti szervei oktatási és tudományos kísérletekkel foglalkozó munkacsoportjának budapesti tanácskozása. a résztvevők megállapodtak, hogy tovább folytatják az oktatási dokumentációk cseréjét. a jövőben is rendszeresen sorkerül fogyasztási szövetkezetek szakembereinek kölcsönös látogatására, s még jobban összehangolják a fejlődő államok szövetkezeti szakembereinek képzését, továbbképzését is. /mti/

-.-

bb.15. csütörtökön és pénteken: gépkocsi-nyereménybetétkönyvek sorsolása

mg/mm/ig dg

1980. május 24.

az országos takarékpénztár május 29-én és 30-án budapesten a mém kulturtermében rendezi meg a gépkocsi-nyereménybetétkönyvek idei második, sorrendben 76. sorsolását. a sorsoláson a január 31-ig váltott és április 30-án még forgalomban volt 5.000 és 10.000 forintos gépkocsi-nyereménybetétkönyvek vesznek részt. a budapesten váltott gépkocsi-nyereménybetétkönyvek sorsolását május 29-én csütörtökön délelőtt 9.30 órai kezdettel, a vidéken váltottak sorsolását pedig május 30-án pénteken délelőtt 8 órai kezdettel tartják. a húzások összesített eredményét a május 31-i lapok közlik. /mti/

-.-

bb.16. fotókiállítás egerben

1980. május 24.

országos fotó- és dia kiállítás nyílt szombaton egerben az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete rendezésében.

az egészségügyben nagy hagyományai vannak a fotózásnak; ezt bizonyítja, hogy az idei kiállítás sorrendben immár a 15. erre az alkalomra mintegy ezer fotót és diát küldtek be a pályázók, ezek közül választotta ki a bíráló bizottság a legjobbakat: 120 fotós 300 alkotását.

a tárlatot tíz napon át tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

-.
-11-

10.44/ig

bb.17. a duna menti országok kemping találkozója szombathelyen

lér/zsu dg

1980. május 24.

gazdag programmal folytatódott szombaton szombathelyen a duna menti országok vii. kempingtalálkozója, melyre hazánk minden részéből, valamint ausztriából, bulgáriából, csehszlovákiából, jugoszláviából érkeztek vendégek. délelőtt az ujperinti kavicsbánya tónál horgászversenyen vettek részt a nemzetközi találkozó e sportot kedvelői. délután a felszabadulási emlékműnél autóslakókocsis ügyességi versenyt rendeztek. ezt követően a festői szépségű környezetben lévő szombathelyi kempingnél czinzek miklós, a városi tanács elnöke köszöntötte a hazai és külföldi vendégeket, majd kulturális műsor, divatbemutató, a csónakázó-tónál lampionos csónakfelvonulás szórakoztatta a közönséget.

vasárnap kulturális programmal, csónakversennyel, hajómodellező bemutatóval folytatódik a találkozó, a szigligetben országos népművészeti vásár, kiállítás nyílik. a következő napokon különböző autósturákon ismerkednek vas megye nevezetességeivel. s dunántul legszebb tájaival a kempingtalálkozó külföldi résztvevői.

a duna menti országok kemping találkozóját jövőre - nyolcadik alkalommal - csehszlovákiában rendezik./mti/

-. -

bb.18. emléket állítottak a szegények iskolaépítőjének pécsett

igó/zsu dg

1980. május 24.

szieberth róbert kiváló pécsi nevelő, oktatás-szervező és iskolaépítő tiszteletére emléktáblát avattak szombaton az általa építtetett egyik iskolában, a fennállásának 50. évfordulóját ünneplő petőfi utcai általában iskolában. a munkáslakta negyedben működik az iskola, jobbára a vasút és a posta dolgozói éltek, illetve élnek az intézmény körzetében. a jubileum alkalmából iskolatörténeti kiállítás nyílt és bemutatták a tanulók munkáit. az utórok „szolidaritási bazárt”, nyitottak, amelynek bevételét a szolidaritási alap javára ajánlották fel.

/folyt.köv./

11.00/zsu

-12-

bb.18./emléket állítottak ... folyt./zsu

már életében a szegények iskolaépítőjének nevezték el az 1871 és 1939 között élt szieberth róbert pécsi felügyelő igazgatót, aki maga is sokgyermekes, szegény családból származott. fáradhatatlan munkásságának eredményeként egy évtized alatt hat iskola épült a városban, valamennyi a munkásnegyedekben és a peremterületeken. 1918-ban megalapította a tanítók házát, amelyben pedagógusok árváit, szegénysorsu gyermekeit helyezte el. már 1926-ban bevezette a pécsi elemi iskolákban az akkor még kevés helyen lévő 7. és 8. osztályokat, az országban az első között szervezett kislétszámú gyógy-pedagógiai osztályokat, és fonyódon üdülőtáborot teremtett az iskolások számára. ma is működik ez a balatoni gyermeküdülő. munkássága elismerésül nem sokkal a halála előtt magas kitüntetésben részesítette a magyar tudományos akadémia./mti/

-. -

bb.19. elhunyt idős tatár endre színművész, a szolnoki szigligeti színház tagja

end/zsu dg

1980. május 24.

72 éves korában, elhunyt idős tatár endre színművész, a szolnoki szigligeti színház tagja. kerekas félévszázadot töltött színpadon, ötvennyolc magyar filmben játszott szerepeket olyan nagy művészek társaságában, mint bulla elma, dayka margit, gobbi hilda, páger antal, jávor pál. legutóbb a fogjuk meg és vigyétek című filmben, a képernyőn pedig a szeretők és szerelmesek című tévéjátékban láthatta a közönség. temetéséről később történik intézkedés./mti/

-. -

bb.20. julius 4-6: hortobágyi nemzetközi lovasnapok

szü/zsu dg

1980. május 24.

a puszták legnagyobb rendezvényét, a hortobágyi nemzetközi lovasnapokat az idén julius 4-5-6-án rendezik meg a mátyási lovaspályán - erről döntött szombaton debrecenben megtartott ülésén a hortobágyi intéző bizottság. a háromnapos versenyre a legjobb magyar lovasok mellett szlovák, lengyel, holland, svájci, nsk-beli, osztrák, finn csapatokat is meghívtak.

/folyt.köv./

11.05/zsu

-13-

bb.20./július 4-6.: ... folyt./zsu

a szinpompás pusztai parádé a fogatok és legkiválóbb hajtók találkozója is lesz. Láthatják a nézők a debreceni város diszhintáját „repítő”, díszes ötösfogatot, és az ország legszebb négyes- és kettősfogatai is felvonulnak. a nemzetközi lovasnapok programjában szerepel a világbajnokságra készülő legkiválóbb fogathajtók bemutatója. a háromnapos versenyre és bemutatóra több mint 40 ezer nézőt várnak. a hortobágyi lovasnapokra érkezők megtekinthetik a kilenclyuku hid lábához hajtott rackanyáját, a ménest, illetve a szürke magyar gulyát./mti/

-.-

bb.21. megemlékezés az ujbudai vasúti hid ujjáépítéséről

i/kf/mm/zsu dg

1980. május 24.

negyedszázaddal ezelőtt helyezték ismét forgalomba az 1944. végén lerombolt és ujjáépített ujbudai duna-hidat. ebből az alkalomból szombaton a vasúti összekötő hid népszigeti hidfőjénél a kpm vasúti főosztálya ünnepséget tartott, amelyen megemlékeztek a magyar ellenállóknak a hid lerombolása megakadályozására tett tevékenységéről, és megkoszorúzták a hid ujjáépítését megőrző, s a helyreállítás során életüket vesztett dolgozók emlékére emelt márvány-táblát./mti/

-.-

bb.22. gyermek közlekedési parkot avattak pécsen

igó/zsu dg

1980. május 24.

a nemzetközi gyermeknapra elkészült a legkisebbek közlekedési parkja pécsen, s szombaton hangulatos műsor keretében adták át az óvodásoknak és a kisdiákoknak.

a mecsekaljai város ifjúsági kresz-parkja 1975 óta működik és azóta hetvenöt ezer felső tagozatos általános iskolás tanuló vett részt a közlekedési gyakorlatokon. az újabb - ötezer négyzetméter területű - park a 3 és 10 év közötti gyermekek számára épült. elsősorban a gyalogos közlekedés és az uttesten való áthaladás szabályait oktadják majd játékos módon, de valós környezetben.

/folyt.köv./

11.15/zsu

-14-

bb.22./gyermek folyt./zsu

kicsinyekről lévén szó, arányosan kisebbek a közlekedési jelzőtáblák, s a tudnivalókat is az óvodások és a kisdiákok életkori sajátosságainak megfelelően ismertetik a nevelők, a közlekedési szakemberek. a park jórészt társadalmi munkával született, kiváltképpen a kmp pécsi közúti igazgatóságának és a posta gépjármű szállítási üzemének szocialista híngádjai vállaltak nagy részt létrehozásában./mti/

-.-

bb.23. közlekedési balesetek

mné/zsu dg

1980. május 24.

bácsalmás belterületén egy személygépkocsi elütötte a kerékpárján haladó csincsák jános 77 éves nyugdíjas bácsalmási lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a kerékpáros megsértette az elsőbbségi szabályt.

mór belterületén horváth józsef 21 éves szobafestő helyi lakos motorkerékpárral elütötte gaál józsef 76 éves nyugdíjas helyi lakost. gaál józsef súlyos sérüléseibe a kórházba szállítás után belehalt. horváth józsef könnyebben sérült. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított.

győr belterületén özvegy szabó józsefné 49 éves takarítónő, helyi lakos kerékpárral egyensúlyát veszítve egy vele szemben haladó tehergépkocsi elé esett, amely áthajtott rajta. a kerékpáros asszony a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a kerékpár kormányán szabálytalanul csomagot szállított.

békés megyében zsadány határában komlósi mihály 27 éves gépkocsivezető, okányi lakos, személygépkocsijával elütötte juhász sándor 62 éves nyugdíjas zsadányi lakos, kerékpárost, aki súlyos sérüléseibe a kórházba szállítás közben belehalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított.

/folyt.köv./

11.40/zsu

-15-

bb.23./közlekedési folyt./zsu

mezőtúr belterületén gábor lászló 59 éves gábor mező-
turi lakos motorkerékpárral az előtte haladó lovaskocsinak
ütöközött, amelyet beregszászi ferenc 22 éves fuvaros, helyi
lakos hajtott. a baleset következtében gábor lászló a helyi
színen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a
felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított.
/mti/

--

bb.24. hétfőn rendkívüli adásnap a tv-ben

k/kj/bc/ig dg 1980. május 24.

rendkívüli adásnap lesz hétfőn - május 26-án - a tele-
vizóban. a program 16 óra 53 perckor hírekkel kezdődik, utána
17 órától - a kisfilmek a nagyvilágból sorozat újabb részeit
vetítik. a tv-torna és az esti mese után, 19 órakor jelentke-
zik a televízó híradója. 19.15-től a belügyi dolgozók kívánság-
műsorát sugározzák. körülbelül 21.45-től kerül sor a televízió
mesék felnőtteknek című sorozat újabb bemutatójára: alekszej
tolsztoj: aelita című művének tv-változata látható. ezt követi
az 1979. évi szilveszteri műsor nagyszerű disco-disco című
paródiájának ismétlése. /mti/

--

bb.25. a csehszlovák írószövetség titkárának nyilatkozata

t/jog/gg/ig bc 1980.május 24.

szombaton a budapesti szlovák gimnáziumban a magyar írók
szövetségének rendezésében megtartott - rendhagyó irodalom-óra-
val véget ért „a cseh és a szlovák irodalom napjai magyaror-
szágon”, rendezvénysorozat. josef kadlec, a csehszlovák író-
szövetség titkára ebből az alkalomból nyilatkozott az mti
munkatársának:

„a csehszlovák és a magyar írószövetség 1978-80-ra szóló
együttműködési szerződésének megvalósításában kiemelkedő
esemény volt a most befejeződött rendezvénysorozat. keretében a cseh
és a szlovák irodalom képviselői nagy örömmel találkoztak a
budapesti és a békéscsabai közönséggel: a rendkívül szívélyes
hangulatu esteket, a széles körű érdeklődést az országunk
irodalma iránti megbecsülésként értékelem. ezeken az alkalmakon,
miként látogatásunk egész idején arról győződhattünk meg, hogy
sokoldalúak népeink testvéri kapcsolatai.

/folyt.köv./

13.36/ig

-16-

13.36

14. 40

bb.25. /a csehszlovák folyt./ ig

a magyar írókkal folytatott tanácskozásainkon értékel-
tük írószövetségeink együttműködését is. kölcsönösen megállá-
pitottuk, hogy a valóban magas színvonalu közös munka ellenére
bőven vannak még tartalékaink. magyarországon például rendsze-
resen megjelentetik irodalmunk számos termékét, ám az az érzésem,
hogy a magyar könyvkiadók a főhangsúlyt a multra, a klassziku-
sokra helyezik. ugyanezt mondhatom el a csehszlovákiai könyv-
kiadásról is; a könyvpiacn szinte minden héten jelenik meg
magyar ujdonság, ám azok között kevés a kortárs magyar írók,
költők műve. e jelenségnek egyébként nincs különösebb oka,
elég csak kedvenc írómat, örkény istvánt megemlítenem, akinek
könyvei igen népszerűek, a „macskajáték”, című színjátéka pedig
valamennyi mai külföldi szerző produkciója között a legtöbb elő-
adást érte meg a prágai nemzeti színházban, s az elmúlt napokban
válogatás látott napvilágot, mándy iván műveiből.

a kortárs-irodalom megjelentetésében tehát kölcsönösek
az adó ságaink, s így a következő években mindkét ország kiadói
tevékenységében e művek közrebocsátásának fokozását fontos fel-
adatnak tartom. annál is inkább, mivel zömükben a mai valóságot
tükröző alkotások népeink életének sokoldalú megismerését is
szolgálhatják.

nagyszerű élményekben gazdagodva utazunk haza, s otthon
arra törekszünk majd, hogy a „magyar irodalom napjai csehszlo-
vákiában”, címmel októberben megrendezendő eseménysorozat hasonlóan
sikeres legyen. erre minden lehetőségünk meg is van, mert a mi
közönségünk legalább olyan szívesen fogadja a magyar irodalom alkot-
ásait, mint azt tette a magyarországi hallgatóság, a cseh és a
szlovák irodalommal kapcsolatos mostani megnyilvánulásokon.
a magyar irodalmi eseménysorozat bratislavában kezdődik majd, s
egy később kijelölendő szlovákiai megyében folytatódik, és prágában,
a strahovi irodalmi emlékmúzeumban a kortárs magyar költészetet
bemutató diszelőadással ér véget.
/mti/

13.53/ig

-17-

14. 40

bb.26. időjárásjelentés

zsu bc

1980. május 24.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. május 24-én 12.00 órakor:

felhős idő

kontinensünkön, az appenini-félsziget és észak-skan-
dinávia kivételével mindenütt alacsony nyomású légörvények
teszik változóképpé az időjárást. a szovjetunió észak-európai
területén a sarkvidéki eredetű léghullámok többfelé okoznak
hózáporokat, ott helyenként napközben is 0 fok alatt marad a
hőmérséklet. szokatlanul hűvös, de jobbra száraz az idő
délkelet-európában, a hőmérsékleti csúcsérték helyenként
több, mint 10 fokkal marad el az átlagostól. a hazánk időjárását
egyre inkább meghatározó, mintegy 1200 kilométer átlagos
átmérőjű légörvény középpontja sziciliától kissé keletre he-
lyezkedik el. az örvény területén csaknem mindenütt esik az eső,
emiat jóval hűvösebb az idő a május végén megszokottnál. dél-
olaszországban tegnap kora délután több, mint 10 fokkal volt
alacsonyabb a hőmérséklet az utóbbi évek^{ben} mért átlagosnál.

hazánkban pénteken a délnyugati országrészben időnként
megnövekedett a felhőzet, néhány helyen futó zápor, kisebb
eső is előfordult. máshol jobbra napos idő volt, általában
10-15 órán át sütött a nap. a változó irányú szél kissé meg-
élénkült. éjszaka a déli országrészben is erősen megnöveke-
dett a felhőzet, reggel 7 óráig csak néhány helyen hullott je-
lentéktelen mennyiségű eső.

hajnalra általában 3,10 fokig csökkent a hőmérséklet,
de az északi-középhegység térségében 0, -1 fokot is mértek.
szombaton délelőtt lassanként mindenütt borultságig megnö-
vekedett a felhőzet, főként a déli országrészben hullott
szórványosan eső, záporosó. a hőmérséklet 11 órára 9 és 15
fok közé emelkedett.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke
13,8 fok volt, 3,2 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.
ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 15 fok, a tengerszintre
átszámított légnyomás 1011 mb, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor sió fokon
15 fok volt.

várható időjárás vasárnap estig:
eleinte borult idő, egyre több helyen, főként a déli
és keleti országrészben ismétlődő esővel, záporosóval.
később időnként felszakadozó felhőzet, szórványosan esővel,
záporosóval. változó irányú, vasárnap főként délkeleti,
időnként megélénkült szél. várható legalacsonyabb éjszakai
hőmérséklet 6,11, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap
15,20 fok között.

a duna vízállása budapestnél 350 cm, hőmérséklete 13,2 fok.

/mti/

13.50/zsu

-18- --

bb.27. hazaérkezett a magyar küldöttség a kgst-országok
villamosenergetikai tanácskozásáról

i/kf/mi/zsu bc

1980. május 24.

a tagországok villamosenergia ellátásának helyzetéről,
fejlesztéséről tárgyalt 56. ülésén május 19-23 között pozsony-
ban a kgst villamosenergia állandó bizottsága.

a tanácskozáson a prágai központi teherelosztó jelentése
alapján értékelték az egyesített villamosenergia rendszer te-
vékenységét, eredményeit; megállapították, hogy a rendszer
teljesítőképessége az elmúlt évben jelentősen növekedett. ugyan-
csak megfelelőnek ítélték a szovjet hmelnicki atomerőmű-
és a lengyel prezsov között épülő 750 kilovoltos távvezeték
munkálatait, amelyek a jelentések szerint a terveknek meg-
felelően haladnak. az ülésen foglalkoztak az egyes tagorszá-
gok atom és víziergetikai hálózatának fejlesztési lehetősé-
geivel is.

az ülésen részt vett magyar küldöttség szili géza nehéz-
ipari miniszterhelyettes vezetésével hazaérkezett budapestre.
/mti/

--

bb.28. közönségnap a tavaszi budapesti nemzetközi vásáron

t/kg/mm/zsu bc

1980. május 24.

szombaton a közönségé volt a tavaszi bnv: a nap folya-
mán sok ezren keresték fel a vásárvárost. a bnv előtti par-
kolók zsúfolásig megteltek, száznál több autóbussz várako-
zott, amelyek vidéki városokból hozták a vállalatok, az üze-
mek dolgozóit a hazai és a külföldi műszaki újdonságok megte-
kintésére.

a vásárban a legnagyobb közönségsikert az új típusu
ikarusz autóbusszok aratták. egész nap sok szemlélője akadt
a gyermekszállító speciális autóbussznak és a szemészeti ren-
delővé átalakított ikarusznak. élénk érdeklődés kísérte azt
a bemutatót is, amelyen működés közben ismerkedhettek meg a
szerszámgépekkel a vásárlátogatók.

/folyt.köv./

13.55/zsu

-19-

bb.28. /közönségnap ... folyt./zsu

a szakmai rendezvények is folytatódtak szombaton. a szovjet energiaszektorképviselője, e.m. egiszterjan és schiller jános, a magyar villamosművek tröszt vezérigazgatója aláírta az 1980-ra szóló villamosenergiaszállításra vonatkozó külkereskedelmi szerződést. eszerint 7,5 milliárd kilowattóra villamosenergia érkezik magyarországra, s az a hazai villamosenergia-igények csaknem egynegyedét elégíti ki. előzetes megállapodás szerint a szállítások már január 1-től a tavalyinál nagyobb mennyiségben - folynak.

sajtótájékoztatót tartott a csepel művek. nagy imre vezérigazgatóhelyettes elmondta, hogy a csepel művekben az évek óta végzett intenzív fejlesztés eredményeként ugrásszerűen növekedett a korszerű termékek részaránya: öt évvel ezelőtt a termékek 20 százaléka volt ilyen, jelenleg pedig több mint 50 százaléka felel meg az élenjáró nemzetközi színvonalnak. ennek a fejlesztésnek az eredménye a bnv nagydíjjal kitüntetett automatikus szerszám és paletta-cserélős megmunkálóközpont, amely moduláris elemekből tevődik össze, s automatizált cnc-vezérlésű szerszám gép. a termék iránt nemcsak a hazai, hanem a külföldi vállalatok is érdeklődnek, egy nszk-beli cég is rendelt már belőle.

az egyik legnagyobb lengyel kiállító, az unitra sajtótájékoztatóján elmondták, hogy rendszeresen szállítanak félvezetőket, tranzistorokat, integrált áramköröket, diódákat, gyártási együttműködések keretében, elsősorban a videotonnak, s a kölcsönös szállítások értéke évente meghaladja a 30 millió rubelt. most több újdonsággal is jelentkeztek a kiállításon. ilyen az elektronikai alkatrészek gyártása, szerelése közben hasznosítható ellenőrző, minőségvizsgáló berendezés, amely iránt máris nagy a kereslet a magyar vállalatok részéről.

a tavaszi bnv megnyitásától szombatig 150 ezer látogatót fogadtak. vasárnap ismét a közönség előtt nyitja meg kapuit az 1980-as tavaszi bnv./mti/

14.05/zsu

14. 20
17. 20
E

--
-20-

bb.29. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke
1980. május 24-én 14. óráig

ig/dg

1980. május 24.

1. élénk iparcikk, tüzelő- és építőanyag-kereslet
2. józsefvárosi munkásszállók
3. alexa a dajka
4. műemlékek
5. fiatalok az ismeretterjesztésben
6. „virágos budapestért,,
7. a külföldiek már fürdenek
8. szokatlan természeti jelenség pécsett
9. francia licens sikeres honosításával
10. több mint száznegyven új ált.isk. nevelő
11. jogsegélyszolgálat
12. néprajzkutatók tanácskozása
13. osztrák kórus
14. szövetkezeti tanácskozás
15. gépkocsi-nyereménybetétkönyvek sorsolása
16. fotókiállítás
17. a duna menti országok kemping találkozója
18. emléket állítottak
19. elhunyt tatár endre
20. hortobágyi nemzetközi lovasnapok
21. megemlékezés
22. gyermek közlekedési parkot avattak
23. közlekedési balesetek
24. hétfőn rendkívüli adásnap
25. csehszlovák írószövetség
26. irdőjárás
- 27- kgst-küldöttség
28. közönségnap
29. hírjegyzék

/mti/

14.10/ig

14. 20
17. 20
E

--
-21-

bb.30. kodály zoltánra emlékeztek dombóvárott

blb/ig dg

1980.május 24.

kodály zoltánra emlékeztek szombaton a dombóvári és városkörnyéki napok alkalmából dombóvárott, a tizenhárom évvel ezelőtt elhunyt nagy zeneszerző- és tudós a második világháború idején a tolna megyei városban, a péczeli család-nál keresett menedéket a zaklatások elől, s erről minden évben megemlékeznek a zenebarátok a három megye határán levő városban. szombaton megkoszorúzták kodály zoltánnak a helyi gőgös ignác gimnázium falán elhelyezett emléktábláját.

felhasználható : 19 óra után

este emlékhangversenyt rendeztek, amelyen a kapos kórus, az ének-zenei általános iskola énekkara és az állami zeneiskola tanárai és növendékei működtek közre.

/mti/

-. -

bb.31. felhasználható : 18 órától

üdvözlő távirat

mm/ig bc

1980. május 24.

az argentin köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából losonczy pál, az elnöki tanács elnöke és puja frigyos külügyminiszter táviratban üdvözölte jorge rafael videla vezérezerdes, köztársasági elnököt és c. washington pastor, argentin külügyminisztert.

/mti/

-. -

bb.32. lottónyeremények

ig bc

1980. május 24.

a sportfogadási és lottó-igazgatóság közlése szerint a 21. játékhetén 5 találatos szelvény nem volt. a lottó nyeremények a nyereményilleték levonása után a következők:

4 találatos szelvénye 75 fogadónak volt, nyereményük egyenként 99.293.- forint.

3 találatos 7.690 fogadónak volt, nyereményük egyenként 484.- forint.

a 2 találatos szelvények száma 224.915, ezekre egyenként 21.- forintot fizetnek.

/mti/ /

-. -

bb.33. korniss péter fotóművész kiállítása tihanyban

feh/p bc

1980. május 24.

korniss péternek a falun élő emberek hétköznapjait, ünnepeit, kiemelkedő eseményeit megörökítő fotóiból kiállítás nyílt szombaton a tihanyi muzeumban.

a bemutatott képek egyik része népszokásokat idéz, másik része pedig a mába nyúló „népi, kulturálisról” szól.

a kiállítást szeptember 30-ig tekinthetik meg az érdeklődők./mti/

-. -

bb.34. együttműködési szerződést kötött a veszprémi vegyipari egyetem és a péti nitrogénművek

bév/p bc

1980. május 24.

megkötötte második ötéves együttműködési szerződését hazánk legnagyobb műtrágya-gyára, a péti nitrogénművek és a magyar nehézszerkezeti mérnökképzés bázisa, a veszprémi vegyipari egyetem. az oktatási és tudományos együttműködésről szóló okmányokat szombaton péten írta alá nemezz ernő rektor és kisgergely lajos vezérigazgató.

ebből az alkalomból értékelték az elmúlt öt esztendő eredményeit is. mint elmondották az új péti műtrágyagyár beruházása során, az üzemeltetésnél és az új termékek kifejlesztésénél egyaránt felhasználták az egyetem tudományos tapasztalatait, módszereit, és igénybe vették kutatóapparátusát is. a péti gyáróriás új lehetőségeket teremtett a mérnökképzésben, hiszen a legkorszerűbb technológiákat, mérési rendszereket ismerhetik meg itt. a vegyipari műveletek elnevezésű tananyaghoz például a méréseket a gyár nagyteljesítményű ammónia-üzemében végezték el az egyetemisták, a szervező mérnök hallgatók részére pedig a gyár vezetői rendszeresen előadásokat tartottak, amelyeken nemcsak a termelés szervezésének mindennapos feladataival, problémáival, hanem a beruházási teendőkkel is megismertették őket. a péti nitrogénművek az elmúlt években kialakult hagyomány szerint rendszeresen véleményt küld az egyetemnek az ott végzett mérnökök munkájáról, felkészültségéről. ezeket az információkat az egyetem messzemenően figyelembe veszi a további oktatásban.

az új szerződésben helyet kapott a tudományos együttműködés és az oktatás területén kialakult jó hagyományok folytatása, s kitér az új kezdeményezésekre, közös megoldásának szükségességére is. így a pétiiek várják az egyetemi kutatók segítségét a termékstruktúra bővítéséhez, az egyetem pedig felajánlotta, hogy a péti vegyész mérnökök részére helyben megszervezi a rendszeres és folyamatos továbbképzést./mti/

15.00/p

-. -
-23-

15.00/p

bb.35. nagyjavítás kezdődött a borsodi vegyi kombinát műtrágyagyárában

hu/p bc

1980.május 24.

Lépcsőzetes nagyjavítással ujtják fel a termelőberendezéseket a borsodi vegyi kombinát műtrágyagyárában, és ezzel a korábbiakhoz képest kevesebb munkaerő felhasználása mellett kisebb lesz a munkaidőalap-vesztés is. a lépcsőzetes javítás idején előre elkészített részletes terv szerint végzik: el a műtrágyagyár üzemében a berendezések felújítását így azok a lehető legrövidebb ideig állnak majd. az első üzemek és gépegységek, a gázüzem, a karbidgyár és egy szintéziskör szombaton állt le, majd mintegy két hét múlva a savüzem és a mészammósalétrom üzem áll le. a munka befejezése után lépcsőzetesen történik majd az üzemek újraindításai. a javítások elvégzése után a tervek szerint - június 29-én már teljes kapacitással termel a gyár.

a gépek és a gépegységek felújításán, valamint az elhasználdott alkatrészek cseréjénél mintegy négyszázötvenöt-száz dolgoznak. a lépcsőzetes nagyjavítási módszer bevezetése a gyárban a korábbiakhoz képest mintegy ötezer tonna többlettermelést tesz lehetővé, a mezőgazdaság számára nélkülözhetetlen nitrogén műtrágyából. /mti/

-. -

b.36. szegedi szakszervezeti néptáncegyüttes jubileuma

dén/p bc

1980. május 24.

a szombaton megkezdődött ünnepi programsorozattal köszönti fennállásának 25. évfordulóját az édosz szeged táncegyüttese. a szegedi juhász gyula művelődési központban kiállítás nyílt, amelyen bemutatják azokat a díjakat, amelyeket az együttes a negyedszázad alatt elnyert, s azokat tápéi, apátfalvi, kalotaszegi, kalocsai és más népviseleteket, amelyekben a szakszervezeti együttes táncosai oly sok sikert arattak.

jubileumuk alkalmából ugyancsak szombaton a szegedi ifjúsági házban ünnepi műsort adtak. ezen olyan apátfalvi, baksi, budapesti, eleki, méhkeréki, nagyecsed-i népművészek is felléptek, akiktől a szegedi együttes tagjai sok régi táncot lejegyezték, és azokat később átdolgozva szerepeltették a repertoárjukban. rajtuk kívül az édoszosok ifjú népművészei, aranygyöngyös és aranyarkantyus táncosai is színpadra léptek.

/folyt köv./
15.25/p

-24-

15.25/p

bb.36./szegedi.....folyt/p

ezt a műsorösszeállítást az elkövetkező napokban csongrád megye városaiban és községeiben is előadják, az édosz szeged táncegyüttes jubileumi műsorát pedig egy hét múlva, május 31-én tekinthetik meg az érdeklődők az új-szegedi liget szabadtéri színpadán.

a jelenleg 300 tagu együttes a kiváló cím örökös birtokosa, s 25 év alatt több tucatnyi nívódíjat és más kitüntető címet nyertek el a különböző fesztiválokon. a népművészet ifju mestere címet együttesként egyedül ők birtokolják hazánkban.

nagyszerű hazai fellépéseik mellett tíz európai országban és algériában is bemutatták műsoraikat. évente 70-80 önálló estet rendeznek, havonta egyszer pedig nyilvános táncházakon népszerűsítik a néptáncot a csongrád megyei városokban és községekben. /mti/

-. -

bb.37. hétvégi munka földeken

ö kf/kör/blb/cser/kárp/end/tob/toa/mi/p bc 1980.május 24.

az eddigi időjárás sok helyütt visszavetette a mezőgazdasági tavaszi munkát, ezért a nagyüzemek minden percet kihasználnak a tervezett legfontosabb tennivalók mielőbbi befejezésére.

bár a vetéssel már végeztek, a hét végén sem szünetelt a munka a borsodi földeken. megyszerte sok helyen, elsősorban a taktaközi termőtáj cukorrépa-tábláiban és a lejtős abauji részek nagyüzemi kukoricáiban védekeztek a gyomosodás ellen. teljes erővel folytatták a szabadföldi palántázást. a putnoki termelőszövetkezetben a káposztát, a mezőkövesdi, a bodrogközi részekben a paradicsomot, a hejő mentén, az igríci határban pedig a paprikát ültették.

tolna megye állami gazdaságaiban és termelőszövetkezeteiben már földben van a kukorica és a napraforgó: csaknem 100 ezer hektáron vetették el. bár a korai vetések szépen sorolnak, a csapadékos idő következtében a mélyebben fekvő területeken - különösen a sárközben - többszáz hektáron új-ravetésre van szükség. a megyében szépen fejlődnek a kalászosok, s már kaszálják a lucernát: a termés ugyan kisebb a tavalyinál, s a széna beltartalma is gyengébb.

/folyt köv./
15.45/p

-25-

16.40

bb.37./ hétvégi munka....folyt/p

győr-sopron megyében ugyancsak nagy erőket vetettek be a mezőgazdasági üzemek, s 200 holdon már a cukorrépa pótvetését is befejezték, a későn-a május elején -elvetett kukoricatáblákon megkezdték az esedékes növényápolási munkákat is. jól halad a lucerna betakarítása és szárítása, valamint az intenzíven kezelt gyepterületek kaszálása és a termés behordása.

somogy megye mezőgazdasági üzemének többségében súlyos károkat okozott a tartós esőzés. az utóbbi egy hónapban mindössze hat munkanap állt a gazdaságok rendelkezésére a kukorica és a silókukorica vetésére, így a gondos felkészülés ellenére sem tudták befejezni ezt a munkát, sőt a már elvetett terület egy részén is van pótolnivaló. a megyében még másfél ezer hektár kukoricaföld és a silókukoricaterület 30 százaléka vetetlen még, a már földben lévő kulturáknál is gondot okozott

a sok csapadék, a cukorrépa fejlődésében 2-3 hetes a késés, a növények egy része ki sem kelt. hiányosan kelt a burgonya és a napraforgó is. van olyan gazdaság, például a nagyatádi, ahol 80 hektáron újat kell vetni a kipusztult helyett.

szolnok megye termelőség-tervezetei egymás kölcsönös támogatásával, az erők koncentrálásával eddig leküzdötték a szokatlanul mostoha időjárás okozta problémákat. egy-két hetes késedelemmel végeztek a vetéssel. a fontos takarmánynövények közül kukoricából az eredeti előírázatnál 4-5 ezer hektárral nagyobb területen tették a földbe. a mezőhéki táncsics tsz-ben nyújtott és kettős műszakban dolgoznak a kukoricavetőgépek, s a lucerna első kaszálása utáni töredékbe silókukoricát vetnek. a tiszaföldvári lenin termelőség-tervezet a vetés idején kapott gépeket most növényvédő gépparkjával viszonyozza a szomszédos gazdaságoknak.

a rákóczi falvai rákóczi tsz-ben a 10 napos vetési késedelmet jobb minőségű munkával ellensúlyozták, így már szépen fejlődik a cukorrépa, a hagyma és a szója.

csongrád megyének a duna-tisza közti homokvidékén kálászba szökkenő a rosz. magasra nőtt a homoki táj kenyérgabonája, amelynek vetésterülete meghaladja a 4 ezer hektárt. az alföld déli megyéjében a 10 ezer hektáron vetett őszi árpa kalásza is megjelentek, egyedül a tisza menti mélyfekvésű kötött földeken okoztak kisebb károkat a tavaszi csapadékviszok.

/folyt köv./
15.50/p

-26-

16⁴⁵ 07

bb.37./hétvégifolyt/p

zsalában a hét végi határszemen megállapították, hogy a legutóbbi napokban legalább 20 centimétert nőttek az őszi vetések, megkezdődött a gabonafélék szárképződése, közülük az árpa már a legtöbb helyen kalászt is vetett. a hűvösebb, csapadékos időjárás kedvezett a szántóföldi pillangós takarmányoknak, a lucernának és a hereféléknek. így megyszerte kaszálják, silózzák a pillangósokat, készítik a nagy tápértékű lucernalisztet.

a gabonánövényekkel kapcsolatos időszerű munkákon kívül szombaton szinte mindenütt dolgoztak a zöldségtermelők is. tolna megye nagyüzemi kertészeinek fűtött fóliasátrai alól uborkát, hegyespaprikát szállítottak a piacokra és a boltokba, s megkezdődött a primőr paradicsom szedése is. a győr-sopron megyei gazdaságok termálvizzel fűtött üveg- és fóliaházaiiban a paprikát szüretelték, csongrádban pedig a szemerkélő eső ellenére is dolgoztak a paradicsom- és a fűszerpaprika-ültetők. gépekkel tüzdelték ki a fóliasátrakban előnevelt növényeket./mti/

..-

bb.38. szövetkezeti kórusok országos dalosünnepé mezőturon

end/p bc

1980. május 24.

ipari szövetkezeti kórusok országos dalosünnepét rendezték meg szombaton mezőturon. a nyolc vendégegyüttes, s a nagymultu helyi petőfi dalkör a város főterén közös énekléssel nyitotta meg a dal tavaszi ünnepét. félezer dalos ajkán csendült fel kodály zoltán-berzsenyi daniel: a magyarokhoz című műve és borgulya andrás: hálaéneke.

a művelődési ház színháztermében fellépő együttesek a békét, a népek barátságát szimbolizáló kórusműveket szólatatták meg. az ünnepi műsor második részében az ország különböző tájainak népdalait, lakodalmásokat, palóc népi énekeket, karikásokat, továbbá régi táncdalokat adtak elő./mti/

..-

15.55/p

-27-

16⁵⁵ 07

bb.39. jegykeszkenő és ördögös játék - hagyományörző népi együttesek országos találkozója veresegyházán

bam/mné/p st

1980. május 24.

a hagyományörző népi együttesek ötödször adtak egymásnak találkozót a veresegyházi művelődési házban, hogy kölcsönösen bemutassák egymásnak és a szakértőknek az elmúlt esztendőben lakóhelyük környékén gyűjtött népi játékokat, dalokat, táncokat. a népművelési intézet és a pest megyei tanács művelődési osztálya meghívása alapján szombaton 14 együttes lépett színpadra. az izményiek székelyfonós szokásokat, a mikófalviak lakodalmaszt, a váraljaiak szüretet mutattak be, a szalántai marica táncsoport, „ördögös játék-
kal,, a nagyecsediek cigánynépdalokkal és táncokkal, a zengővárkonyiak a jegykeszkenő című összeállításukkal szerepeltek. a tápiószecsői népi együttes műsorának címe: hozzák a menyasszony ágát, egy másik pest megyei csoport a bag községben egykor szokásos mulatságokat elevenítette fel.

a népi együttesek vasárnap gálaműsort adnak a nagyközönségnek is a veresegyházi iskola udvarában./mti/

--

bb.40. ifju gárdista tüzoltók országos találkozója és versenye nagykőrösön

bam/mné/p st

1980. május 24.

az ifju gárda tüzoltó alegységek országos találkozóját és versenyét szombaton, nagykőrösön rendezték meg, a fővárosból és a megyékből érkezett 160 fiatal részvételével. a fiatalok a verseny során több feladatot oldottak meg. bizonyították felkészültségüket kismotorfecskendő szerelésből, a tüzoltó-váltó során leküzdötték különböző akadályokat, résztvettek oltási műveletekben, válaszoltak elméleti- politikai- és szakmai kérdésekre is. a délutáni tüzoltó bemutatón megismerkedhettek a legkorszerűbb technikával, majd a helybeli kisközségek meghívására üzemekbe, intézményekbe látogattak. a verseny eredményét vasárnap délelőtt záróünnepség keretében ismertetik./mti/

--

17.20/p

-28-

1980

bb.41. a bűvös kockan utá., bűvös dominó - játékiállítás monoron

bam/mné/p st

1980. május 24.

pest megye játékiparának termékeiből nyílt kiállítás szombaton a monori központi kiállító-teremben. a bemutatót az iparművészeti főiskola harmadéves hallgatói tervezték meg. kiállították azokat a főiskolán formatervezett játékokat is amelyeknek gyártására új üzemet épít, nagykőrösön a monori kegyvár. a kisgyermek számára fából készült gurulós négyke-
rekü járműveket és sokféle mozgatható fabábút, összerakó játékokat tekinthetnek meg az érdeklődők a monoriak kollekciójából. a tri-ton ipari szövetkezet társasjátékokat és kézimunkákat mutat be. a politechnika ipari szövetkezet a mágneses sakkkészletek és a már nagyhirű bűvös kocka mellett kiállította új termékét, a bűvös dominót. a dunakörnyéke ruházati ipari szövetkezet textilanyagokból készült állatfigurákat, babákat hozott a kiállításra.

a játékiállítás május 31-ig tekinthető meg./mti/

--

bb.42. átadták a tévékritikusok díjait

mi/p st

1980. május 24.

szombaton az újságíró szövetség székházában kiosztották a televíziókritikusok díjait. az 1979. évi termés áttekintése alapján a magyar tévékritikusok díját kapták: bódy gábor rendező, krétakör című tévéjátékáért, valamint szemes mari, darvas iván, szilágyi tibor és haumann péter színművészek a dömölky jános rendezte léda című tévéjátékban nyújtott együttes munkájukért. a díjakat gyurkó géza, a magyar újságírók országos szövetségének alelnöke adta át./mti/

--

bb.43. felhasználható 19 órától!

szülőfaluja ünnepelte várnai zsenit 90. születésnapján

feh/p st

1980. május 24.

varnai zseni, józsef attila díjas költő 90. születésnapja alkalmából ünnepséget tartottak szülőfalujában, nagyvázszyban. a művelődési házban rendezett ünnepségen népes közönség előtt, harmath istván irodalomtörténész méltatta a költő munkásságát, majd verseiből és prózai műveiből összeállított irodalmi műsort mutattak be. a születésnap ünnepségen nyitották meg a várnai zseni életutját bemutató fotókból és műveinek különböző kiadásából rendezett kiállítást./mti/

--

18,40/p

-29-

1980

bb.44. felhasználható 19.30 órától!

bemutatták a pozsgai pálné naiv festőről készült filmet
győrsövényházán

mzs/p st

1980.május 24.

a néhai pozsgai pálné naiv festő életéről és munkásságáról készült filmet szombaton mutatták be egykori lakhelyén, győrsövényházán. a néhány évvel ezelőtt elhunyt asszony évtizedeken át élt a győr-sopron megyei kisközségben, és élete utolsó éveiben fedezték fel csodálatos tehetségét. képein egyéni stílusban, megragadó mesélőképvel öröközte meg környezetét, a népelet ünnepeit és hétköznapjait. a filmet a mafilm és a pannonia filmstudio közösen készítette./mti/

-. -

bb.46. kiváló mezőgazdasági üzemek kitüntetése

ö kf-bam-bty-laz-kal-lász/p pá st 1980. május 24.

tavalyi eredményes gazdálkodásuk elismeréséül újabb öt mezőgazdasági üzem vette át a kiváló vállalat, illetve szövetkezet kitüntetését.

a herceghalmi kísérleti gazdaságban- ahol tizedszer ünnepezték a kitüntető címet- kornidesz mihály, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője adta át góg mátyás igazgatónak az oklevelet. a gazdaság - amelynek nyeresége az előző évihez képest 6.5 százalékkal növekedett -, nagyban hozzájárul az ország sertéstenyésztési eredményeihez, gesztorságával csaknem 140 termelőszövetkezetben egy millió sertés hizlalásánál alkalmazzák a hungahib tenyésztési rendszert.

a mezőkovácsházi új alkotmány termelőszövetkezet ünnepségén ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter adta át a kitüntető oklevelet. eleki jános elnöknek. az ünnepségen számot adtak arról, hogy a szövetkezet 59 mázsát meghaladó hektáronkénti kukoricahozammal pedig megyei első lett. az előző évihez képest 50 millió forinttal növelték termelési értéküket és az évet 230 millió forintos bevétellel zárták. ⁶ búzatermelésével az országban a harmadik, a 93 mázsát megközelítő

/folyt köv./
18.45/p

-30-

1980

bb.46./kiváló.....1.folyt/p

a jászalsószentgyörgyi petőfi termelőszövetkezet ünnepi közgyűlésén faluvégi lajos pénzügyminisztertől vették át az oklevelet. a közös gazdaság múlt évben különösen a növénytermesztésben ért el szép eredményeket. napraforgóból az egy hektárra jutó 28.8 mázsás átlagtermésük legmagasabb volt a megyében. cukorrépából 18 százalék fölötti cukortartalommal 380 mázsát takarítottak be hektáronként. teljes termelési értékük egy év alatt 14 százalékkal gyarapodott, s kereken 6 millió forinttal több nyereséget könyveltek el, mint az előző évben.

a mátészalkai szamosmenti állami tangazdaság ünnepi munkasgyűlésén román páál mezőgazdasági- és élelmiszerügyi miniszter adta át a kiváló vállalat kitüntetését. szabolcs-szatmár megye legnagyobb mezőgazdasági üzeme egyike hazánk leghíresebb almatermesztő kollektívájának, amely nagy részt vállal az alma feldolgozásából is. a múlt évben avatott sűrítményüzemük termékei már hazánk határain túlra is eljutnak.

a fajszi kék duna termelőszövetkezet ünnepségén borbély sándor, az mszmp központi bizottságának tagja, a munkás-örtség-országos parancsnoka a immár a tizenkettedik kiváló szövetkezeti kitüntetését tanúsító oklevelet adta át. a gazdaság elsősorban a világhírű kalocsai fűszerpaprika termeléséről híres; kidolgozta a fűszernövény-termesztés rendszerét, amit több szomszédos közös gazdaság is alkalmaz. módszerükkel megháromszorozódott az egy hektárra jutó hozam. az ágazatot azzal tették még jövedelmezőbbé, hogy a megtermelt nyersanyagot a szövetkezetben készítik elő ipari feldolgozásra. a kis gazdaság sokat áldoz az öntözéses gazdálkodásra, s a befektetés jól kamatozik, mérleg szerinti nyereségük 48 millió forint volt./mti/

-. -

bb.45. időjárásjelentés

p st

1980. május 24.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. május 24-én, szombaton este:

gyakran változó felhőzet

várható időjárás vasárnap estig: napközben időnként csökken a felhőzet, szórványosan eső, záporosó várható, délután néhány helyen zivatar valószínű. a változó irányú szél időnként megélnéül. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 15-20 fok között./mti/

19.00/p

-31-

1980

bb.47. pajzán históriák bemutató a józsef attila színházban
t me/z/pr/p st 1980. május 24.

a józsef attila színház társulata szombaton bemutatta balzac pajzán históriák című művének színpadi változatát, amelynek szövegét kaló flórián, verseit mézőly dezső, zenéjét wolf péter írta. a zenés játék csak 16 éven felüli nézőknek szól. a társulat 12 tagja, köztük jánffy györgy, makay sándor, horváth gyula, harkányi endre, voith ági, borbás gábi, straub dezső, józsa imre, pálos zsuzsa játszik „a király kegyese”, „a két mafla szerelmes”, az „amadorfráter”, című históriákban. a pajzánkodás színtereit, „kellékeit”, szlávik istván - vendégként -, jelmezeit kemenes fanny tervezte.
/mti/

bb.48. köszönetnyilvánítás
mi/p st 1980. május 24.

leonyid brezsnyev és alekszej koszigin táviratban köszönte meg a magyar párt és állami vezetőknek a fasiszmus felett aratott győzelem 35. évfordulója alkalmából küldött jókívánságait.
/mti/

bb.49. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1980. május 24-én 14 órától zárásig
p st 1980. május 24.

30. kodály zoltánra emlékeztek
31. üdvözlő távirat
32. lottó-nyeremények
33. korniss péter kiállítása
34. együttműködési szerződés
35. nagyjavítás a bvk-ban
36. szakszervezeti néptáncegyüttes
37. hétfégi munka a földeken
38. szövetkezeti kórusok
39. népi együttesek találkozója
40. ifju gárdista tüzoltók
41. játékkiállítás
42. tévékritikusok díjai
43. várnai zseni ünneplése
44. pozsgai pálné naiv festő
45. időjárásjelentés
46. mezőgazdasági üzemek kitüntetése
47. pajzán históriák
48. köszönetnyilvánítás
49. hirjegyzék

/mti/
20.00/p

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: deregán gábor, baczoni lászló, kiss tamás

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

vasárnap

bb. 1. elutazott a csehszlovákiai iróküldöttség

rj dg

1980. május 25.

vasárnap elutazott hazánkból a pavel koys szlovák kulturális miniszterhelyettes vezette politikai- és iródelegáció, amely a május 20-tól megrendezett cseh és szlovák irodalom napjai rendezvényein vett részt magyarországon. a delegáció tárgyalásokat folytatott tóth dezső miniszterhelyettesel országaink kulturális együttműködésének helyzetéről és jövőbeni feladatainkról. pavel koys-t fogadta rátkai ferenc, az mszmp kb kulturális osztályának helyettes vezetője, a tárgyaláson jelen volt molnár ferenc kulturális államtitkár.
/mti/

tudományos, Közoktatási és

10.15 rj

-1-

2020